

25. Kung Vallemo.

a. PÅ, Nyl. III, 5. (F)

c. NA, S.L.S. 82, 18; även S.L.S. 125, 37. (B)

MELODI.

b. PO, I.N.E. Saml O. A.

d. KA, Nyl. III, 1. (A)

Översikt.

a. *Nl*, Pärnä.

Varianter.

Äck hör du frö-ken Gyl-len-borg, vad jag nu sä-ger dig. U - ti
lun - den. Vill du nu föl - - ja ur lan - det med
mig? För dem jag ha-ver tin-gat i min ung-dom.

b. *Nl*, Pojo.

Sj. *Herman Vendell* (uppger var. vara fr. slutet av 1700-talet). Uppt. Otto Andersson.

Och rid - da-ren han gån-gar sig på ko - nun - gens gård. U - - ti
lön - dom. Där - - u - - te för honom skö-na drottin-gen hon går. Det
rim-mar sig så väl i vå - ran ung - - dom.

c.¹ Åb, Nagu.

Uppt. O. R. Sjöberg 1887.

Kung Wal - le - - man han red sig till ko - nun - gens gård. U - - ti
Lon - don. För ho - - nom ko - nun - gens dot - ter

¹ Orig. tonart a-moll.

står. Det rim - - - mar sig så väl u - ti vår ung - - dom.

d. *Nl*, *Karis*.

Kung Val-de-mo lät kring-sko sin gån-ga-re god. Ut-i lön-dom.
Som int had va-rit sa-lad på fem-ton år. Det
rem-mar sig så väl i vår ung-dom.

- TEXT. A. KA, *Nyl*. III, 1. (d) D. »Kung Vallmon», HI, S.L.S. 367, 64.
Översikt. B. »Kung Valleman», NA, S.L.S. 82, E. »Kung Valleman», HI, S.L.S. 82,
18. (c) 289.
C. »Kung Valjon», NA, S.L.S. 82, 38. F. »Ellibrand och fröken Gyllenborg»,
PÅ, *Nyl*. III, 5. (a)

Varianter.

A.

Karis.

<p>1. Kung Valdemo lät kring-sko sin gångare god,
— uti löndom —
som int had varit salad på femton år.
— det remmar sig så väl i vår ungdom —</p> <p>2. Sen rider han sig uppå konungens gård.
Ute för honom må liten Stina stå.</p> <p>3. »Hör du liten Stina, vad jag nu säger dig,
vill du hålla loven, den du lovade mig?»</p> <p>4. »Och väl vill jag hålla loven, den jag lovade dig,</p> | <p>men jag har också många, som vaktar uppå mig.</p> <p>5. På mig så vaktar fader, på mig så vaktar mor,
på mig så vaktar syster, på mig så vaktar bror.</p> <p>6. Och på mig så vaktar den rid-daren gröm,
det mesta som jag rädes, så rädes jag för honom.»</p> <p>7. Kung Valdemo han svänger om sin gångare grå,
sen lyfter han liten kär Stina däruppå.</p> |
|---|--|

8. Kung Valdemo han red sig en
liten stund,
så mötte han riddaren i rosendelund.
9. »God dag, god dag kung Valdemo,
min redeliga vän,
var har du nu tagit din lilla små vän?»
10. »Den haver jag tagit på konun-
gens gård
med hårdaste våld genom järn och stål.»
11. »Adjö farväll, kung Valdemo,
min redeliga vän,
du far nu icke illa med din lilla små vän.»
12. Kung Valdemo han red sig i
grönande lund:
»Och lyster dig nu vila en liten en
stund?»
13. »Och intet är jag sömnig, och
intet är jag trött,
men liten en vila, den kund väl vara söt.»
14. Kung Valdemo han breder ut
sin kappa blå,
sen lyfter han lilla kär Stina däruppå.
15. »Kära kung Valdemo, I vaknen
upp nu,
jag hör min moders gällande ljud.
16. Jag hör min moders gällande
ljud,
som int har varit ut sen som hon stod
brud.
17. Jag hör min moder, också
min far,
som int har varit ut sen han brudgumme
var.
18. Kära kung Valdemo, I vaknen
upp nu,
jag hör ock mina bröder alla sju.»
19. Och hör du dina bröder alla
sju,
- och heter jag kung Valdemo, så räds
jag ej ännu.»
20. Kung Valdemo tog liten Stina
uti sin famn:
»I dag skall du icke mera nämna mitt
namn.»
21. Kung Valdemo han svänger om
sin gångare grå.
sen lyfter han lilla kär Stina däruppå.
22. Och första steget de redo ihop,
tolvtusen kungens hovmän han under
sig slog.
23. Och somliga han sparka och som-
liga han slog,
tolvtusen kungens här för hans fötter
dog.
24. »Och kära kung Valdemo, I
stillen nu ert svärd,
— uti löndom —
det var förvisst min fader och mor, som
ni där högg ihjäl.»
— den sorgen var visst himma i vår
ungdom —
25. Kung Valdemo han torkar av
sitt blodiga svärd:
»Och vor du ej min vän, visst vor du
detta värd.
26. Och vill du följa dina vänner
him igen,
eller vill du hellre följa en så blodigan
sven?»
27. »Och väl vill jag följa mina vän-
ner him igen,
men hellre vill jag följa en så blodigan
sven.»
28. Kung Valdemo han red sig ge-
nom tolvmilars skog,
men aldrig talte han det ringaste ord.

29. Kung Valdemo han red sig över
tolvmilars äng,
men aldrig var han glad mot sin lilla
små vän.
30. Kung Valdemo han red sig genom
tolvmilars by,
men aldrig så förde han den ringaste
gny.
31. Kung Valdemo han red sig genom
tolvmilars stad,
men aldrig så var han mot lilla vännen
glad.
32. Men sen så sade liten Stina för-
visst:
»Jag undrar på, att ni är så ängslig och
tyst.»
33. »Skall jag ej vara ängslig, skall
jag ej vara tyst,
jag har sju styngar i mitt vänstra bröst.
34. Skall jag ej vara ängslig, skall jag
ej fälla mod,
uppå min vänstra sida där rinner hjärte-
blod.»
35. Kung Valdemo han red sig på
sin kära faders gård,
ja ute för honom hans kära far månd stå.
36. »God dag, god dag, kung Val-
demo, min redelige son,
var har du tagit en så blekander vän?»
37. »Hon må väl vara bleker och
icke vara röd,
hon har väl själv sett sin far och mor död.
38. Hon må väl vara bleker, hon må
väl fälla mod,
hon har väl själver trampat uti sin fars
och mors blod.
37. Och kära ni fader, I salar av min
häst,
och kära ni moder, I skaffen mig nu
präst.
40. Och kära du min syster, du bäd-
dar upp min säng,
och kära du min broder, du fäster nu
min vän.»
41. »Och väl kan jag fästa vännen
efter din död,
om du kan säkert säga, att hon för dig
är mö.»
42. »Och intet annat har jag gjort
henne förnär,
än i den gröna lunden jag sov på hen-
nes knä.
43. Adjö, farväll min fader, adjö,
farväll min mor,
adjö, farväll min syster, adjö, farväll
min bror.
44. Adjö, farväll kär Stina, min allra
kära vän.
Jag skiljs nu bort med kvida från dig,
min kära vän.»
45. Om morgon innån dagen blev
ljus,
så var där tre lik i kung Valdemos hus.
46. Den ena var kung Valdemo, den
andra var hans mö,
— uti löndom —
den tredje var hans moder, i sorgen blev
hon död.
— den sorgen var visst himma i vår
ungdom —

B.

Nagu. Uppt. J. E. Wefvar 1880-talet.

1. Kung Valleman han red sig till
konungens gård.
— uti London —
För honom konungens dotter står.
— det rimmar sig så väl uti vår ungdom —
2. »God afton, kung Valleman, min
redeliga vän.
Vart ligger resan så snart på denna kväll?
3. Och lyster dig mjöd eller lyster
dig vin,
eller lyster dig träda i brudahus med
mig?»
4. »Ej lyster mig mjöd, ej lyster
mig vin,
men väl vill jag träda i brudahus
med dig.
5. Ja väl så vill jag träda i brudahus
med dig,
om du håller loven, som du har lovat
mig.»
6. »Nog håller jag loven, som jag har
lovat dig,
men jag har så många, som aktar uppå
mig.
7. På mig så aktar fader, på mig så
aktar mor,
på mig så aktar syster, ja också väl min
bror.
8. På mig så aktar ock en riddare-
sven,
det mesta som jag rädes, så rädes jag
för den.»
9. Kung Valleman tog jungfrun uti
sin famn,
så rider han sig till en grön äng.
10. Kung Valleman han red sig till
en grön äng,
så mötte han den riddaren uti samma
stund.
11. »God afton kung Valleman, min
redeliga vän.
Var haver du tagit din lilla vän?»
12. »Jag haver henne tagit ifrån
konungens gål,
med stor allmakt genom järn och stål.»
13. Kung Valleman tog jungfrun
upp i sin famn:
»Om något blir på färde, så nämn nu
ej mitt namn.»
14. Kung Valleman han lade sig i
jungfrunes sköt,
så somna han in i en sömn så söt.
15. »Nu hörer jag mina bröders få-
lar sju,
och kära du kung Valleman, du sov ej
längre nu.
16. Nu hörer jag min faders förgyl-
lene klang,
som int har varit ut sen far min var
ung man.
17. Nu hörer jag min moders för-
gyllene ljud,
som int har varit ut sen som hon stod
brud.»
18. Och första slaget de redo ihop,
så slog han hela konungens hov.
19. Och andra slaget de redo ihop,
så slog han hennes bröder, ja alla sju.
20. Och tredje slaget de redo ihop,
så slog han hennes fader och moder
ned till jord.

21. »Kung Valleman, kung Valleman,
du stilla nu ditt svärd!
— uti London —
Det var ju min fader och min mor, som
du slog ihop.»
— den sorgen var visst tung uti vår
ungdom —
22. »Kung Valleman han torkar upp
sitt blodiga svärd:
»Och vore du ej min kärsta, ja detta
vor du värd.»
23. Kung Valleman han red (sig) ge-
nom tretti mils skog,
men aldrig han talte med jungfrun ett
ord.
24. Kung Valleman han red genom
tolv milars stad,
han skrämde alla väktare, som uti sta-
den var.
25. Kung Valleman han red sig till
konungens gård,
uti för honom hans far och mor de stå.
26. »God afton, kung Valleman, min
redelige son.
Var har du tagit en så blek och blå vän?»
27. »Hon må nu vara blek och intet
vara röd,
- hon haver sett sin faders och sin mors
död.»
28. «Och kära ni min fader, I bärigen
min häst,
och kära min moder, I skaffen mig präst.
29. Och kära du min syster, du bädd
nu upp min säng,
och kära du min broder, du tag min
lilla vän.»
30. »Ja väl vill jag taga henne efter
din död,
om jag kund få veta, om hon är från
dig mö.»
31. »Ja väl kan jag säga, att hon är
från mig mö,
endast en kyss den jag av henne tog.»
32. Om morgonen bittida, förrän
dagen blev ljus,
då var det tre lik uti kung Vallemans
hus.
33. Den ena var kung Valleman, den
andra var hans brud,
— uti London —
den tredje var hans moder, uti sorgen
blev hon död.
— den sorgen var så tung uti vår ung-
dom —

C.

Nagu. Sj. S. Danielsson. Uppt. J. E. Wefvar 1880-talet.

1. Kung Valjon han rider på konun-
gens gård,
— uti London —
och uti för honom hans kära jungfru
står.
— det rimmar sig så väl uti vår ung-
dom —
2. »Och lyster dig möd eller lyster
dig vin,
eller lyster dig följa i brudahus med
mig?»
3. »Mig lyster ej möd, mig lyster ej
vin,
mig lyster ej följa uti brudahus med dig.»
4. Och väl så kunde jag följa uti
brudahus med dig,
men det är så mången, som aktar efter
mig.
5. Ett mig så aktar fader, ett mig så
aktar mor,
ett mig så aktar syster, ja även lilla bror.

6. Ett mig så aktar ock en riddare
så snäll,
och mesta som jag rädes, så rädes jag
för den.»
7. Kung Valjon tar jungfrun och
lyfter på sitt ök.
Sen rida de sig allt åt en grön äng.
8. Sen rida de sig allt åt en grön
lund.
Där vill kung Valjon vila sig en stund.
9. »Jag hör mig faders klingande
klang,
som int har varit in allt sen han blev
ung man.
10. Jag hör min moders klingande
ljud,
som int har varit ut allt sen hon var
ung brud.
11. Jag hör min bröders skrålande
ljud,
och hör du kung Valjon, du sov ej
längre nu.»
12. »Och hör du dina bröders skrå-
lande ljud,
så heter han kung Valjon, som dig skall
hjälpa nu.»
13. Och första slaget de redo ihop,
— uti London —
så slog han hennes bröder, ja de ock
alla sju.
— den sorgen var visst tung uti vår
ungdom —
14. Och andra slaget de redo ihop,
så slog han hennes far och mor, att de
föll till jord.
15. »Kung Valjon, kung Valjon, du
lindra nu ditt svärd.
Min dotter skall du få, och henne är
du värd.»
— det rimmar o. s. v. —
16. «Kung Valjon, kung Valjon,
du lindra ditt svärd.
Och detta var min far och mor, som du
slog ihjäl.»
— den sorgen o. s. v. —
17. Kung Valjon han torkar sitt
blodiga svärd:
»Var du icke min mö, ja detta vor du
värd.
18. Och vill du nu följa en blodiger
sven,
eller vill du nu följa dina vänner hem
igen?»
19. »Och intet vill jag följa mina
vänner hem igen,
men väl skall jag följa en blodiger sven.»
20. Kung Valjon han rider över sju
milars skog.
Han talte ej med henna det ringaste ord.
21. Kung Valjon han rider genom tre
milars stad,
förskräckte alla väktare i staden var.
22. Kung Valjon han rider på sin
kära faders gård,
och uti för honom hans kära fader stå.
23. »God afton kung Valjon, väl-
kommen igen.
Var har du tagit en så blodlöser vän?»
24. »Hon må väl vara bleker, hon må
ej vara röd,
hon haver ju sitt sin fars och mors död.
25. Hör ni min fader, I tagen min
häst,
och hör ni min moder, I skaffen mig
präst.
26. Och hör du min syster, du båd-
dar mig säng,
och kära du min broder, tag du min
lilla vän.

27. »Och väl så kunde jag taga din
lilla vän,
om jag nu visst att hon kom från dig
ren.»
28. »Och väl så har hon kommit ifrån
mig ren,
en enda kyss jag henna haver gett.»
29. Om morgonen bittid då dagen
blev ljust,
så var där tre lik i kung Valjons hus.
30. Det ena var kung Valjon, det
andra var hans mö,
- det tredje var hans moder, av sorgen
blev hon död.
31. Sen lade de likena alla på en bår,
och frun och mamseller de krusade
deras hår.
32. Sen lade de likena alla uti en
grav,
där sova de sött, ja intill domedag.
33. Där växte en lind uppå alla
deras grav,
— uti London —
det ena bladet tager det andra uti famn.
— den sorgen var visst tung uti vår
ungdom —

D.

Hitis, Bolax. Ur F. B. Grönings visbok, dat. 1873. Uppt. Greta Dahlström 1924.

1. Kung Vallmon han rider uppå
konungens gård.
— uti löndom —
För honom där sköna jungfrun stod.
— det rinner sig så lätt uti vår ung-
dom —
2. »Lyster dig mjöd eller lyster dig
vin,
eller lyster dig att följa uti brudhus med
mig?»
3. »Ej lyster mig mjöd och ej lyster
mig vin,
ej lyster mig att följa uti brudhus med
dig.»
4. »Och väl så kunde jag följa i brud-
hus med dig,
men det är så mången, som aktar efter
mig.
5. Mig aktar fader och mig aktar
mor,
mig akt ar syster och ävenså bror.»
6. Kung Vallmon tog jungfrun och
satte på sin ök.
Så redo de bägge allt åt en grön äng.
7. Så redo de bägge allt åt en grön
äng.
De plockade blader och bäddade säng.
8. »Nu hör jag min faders klingande
klang,
som intet har varit ute sen han var ung
man.
9. Nu hör jag min moders klagande
ljud,
som intet har varit ute sen hon stod
brud.
10. Nu hör jag min bröders skrå-
lande ljud,
och kära kung Vallmon, sov intet nu.»
11. »Hör du din bröders skrålande
ljud,
så heter han kung Vallmo, som dem
höra skall till slut.»

12. Första steget de redo ihop,
så slog han hennes far och mor så att de
föll till jord.

— den sorgen var väl tung uti vår
ungdom —

13. Andra slaget de redo ihop,
så slog han hennes bröder, ja de alla sju.

14. »Kung Vallmon, kung Vallmon,
du lindra ditt svärd.

Visst du intet, att det var min far och
mor, som du slog ihjäl?»

15. Kung Vallmon han torkar av
sitt blodiga svärd:

»Vor icke du min fästemö, så fore du
den färd.»

16. Kung Vallmon han red över sju-
milars skog,
som int han talt med jungfrun ett så
ringaste ord.

17. Kung Vallmon han red över sju
milars stad,
förskräckte alla vakter, som uti sta-
den var.

18. Kung Vallmon han red på sin kär
faders gård,
och ute för honom hans kära fader stod.

19. »God afton, god afton, min käre
son igen.
Var har du fått en så blåbleker vän?»

20. »Hon må väl vara bleker och
icke vara röd,

ty hon haver sett sin fars och mors
död.

21. Och den har jag tagit på ko-
nungens gård,
ja, med ett starkt vapen båd järn och
stål.

22. Kära ni min fader, I tagen i min
häst.

Kära ni min moder, skaffen mig präst.

23. Kära ni min syster, I bädda mig
säng.

Kära min broder, tag du min vän.»

24. »Väl så kunde jag taga din lilla
vän,

om jag nu visste att hon var kommen
ren.»

25. Om morgonen bitti förrn dager
blev ljus,
så var där tre lik uti konungens hus.

26. Kung Vallmon var den ena och
den andra var hans mö.
Den tredje var hans moder, som av sor-
gen gick dö.

27. Så lade de likena alla på en bår,
fröknar och mamseller de krusa deras
hår.

28. Så lade de likena alla i en grav.
— uti löndom —

Där sova de nöjda, ja intill domedag.
— den sorgen var väl tung uti vår ung-
dom —

E.

Hitis, Högsåra. Sj. Edla Jakobsson. Uppt. J. E. Wefvar 1870-talet.

1. Kung Valleman han salar upp
sin gångare grå,
— uti lunden —
sen rider han sig upp till konungens
gård.
— det rimmar sig så lätt i vår ung-
dom —

2. När som han kom upp till ko-
nungens gård,
uti ståndar jungfrun med utslaget hår.

3. Kung Valleman han rider upp till
rosende lund
Sen tager han sig en så sötan sömn.

4. »Hör du kung Valleman, du sov
intet nu,
jag hörer min moders förfålande¹ ljud.
5. Jag hörer min faders förklin-
gande klang,
han har int varit ut sen som han var
man.
6. Jag hörer min moders förfålande
ljud,
hon har int varit ut sen som hon stod
brud.
7. Hör du kung Valleman, sov intet
nu,
jag hörer mina bröder alla sju.»
8. »Hör du dina bröder alla sju,
så är jag din kung Valleman, som dig
skall frälsa nu.»
9. Första slaget de redo ihop
— uti lunden —
så slog han hennes far och mor, så att
de föllo till jord.
— den sorgen var så tung i vår ung-
dom —
10. Andra slaget de redo ihop,
så slog han hennes bröder i alla sju.
11. »Kung Valleman, kung Valleman,
stilla ditt svärd,
ty detta var min far och min mor, som
du nu slog ihjäl.»
12. Kung Valleman han torkar sitt
blodiga svärd.
»Vore du ej min fästemo, detta var du
värd.»
13. Kung Valleman han rider genom
tolv milars skog,
förrän som han talte det ringaste ord.
14. Kung Valleman han red genom
sexmilars stad.
Han förskräckte alla väktare, som uti
staden var.
15. Kung Valleman han rider till sin
kära faders gård,
och uti stod hans fader allt för sin kära
son.
16. »God dag min kung Valleman,
var har du varit nu,
var har du tagit din blekröda brud?»
17. »Henne har jag tagit uppå ko-
nungens gård,
och henne har jag tagit genom järn och
stål.
18. Kära min fader, I bärgen min
häst,
och kära min moder, I skaffen mig präst.
19. Kära min syster, bädda min säng,
och kära min broder, tag min lilla vän.
20. Om morgonen bitti, då dagen
blev ljus,
så stod där tre lik i kung Vallemans hus.
21. Den ena kung Valleman, den
andra var hans mö,
den tredje var hans moder, som av
sorgen blev död.
22. Sen lade de alla likena uppå
en bår,
— uti lunden —
och möjar de krusa deras hår.
— den sorgen var så tung i vår ung-
dom —

¹ Troligen: förföljande. *Uppt:s not.*

F.

Pärnä.

1. »Ack hör du fröken Gyllenborg,
vad jag nu säger dig,
— uti lunden —
vill du nu följa ur landet med mig?»
— för dem jag haver tingat i min ungdom —
2. »Huru skall jag följa ur landet
med dig?
Jag haver så många, som vakta på mig?»
3. Men Ellibrand han sadlar sin
gångare grå,
så ryckte han fröken Gyllenborg där-
uppå.
4. Så redo de bägge ett litet stycke
fram,
där mötte fröken Gyllenborg sin förra
fästeman.
5. »Och väl så känner jag den röd-
blommand kind,
men inte så känner jag den vita herme-
lin.»
6. »Kära min herre, I sägen icke så,
det är ju så mången som är varandra
lik.»
7. Så redo de bägge allt till en grön
lund,
där lyste fröken Gyllenborg att vila en
stund.
8. Ellibrand la sitt huvud i jumfru-
nens sköt,
där somnade han en sömn så söt.
9. »Ack hör du nu Ellibrand, vad jag
säger dig,
nu hörer jag min faders guldsmidda
ljud.
10. Ack hör du nu Ellibrand, vad
jag säger dig,
nu hörer jag min faders raska hovmän.»
11. »Och hörer du din faders raska
hovmän,
så heter jag ock Ellibrand.
12. Men när som jag kommer till
striden fram,
du kära fröken Gyllenborg, nämn icke
mitt namn.
13. Och när jag nu kommer till stri-
den som mest,
du kära fröken Gyllenborg, håll fast
min häst.»
14. Det första slaget som Ellibrand
slog,
så slog han hennes fader och sju bröder
med.
15. »Och hör du nu Ellibrand, du
stillar ditt svärd.
Nu haver du slagit min fader ihjäl.»
16. Och Ellibrand han torkade sitt
blodiga svärd:
»Och vore du ej min fästemo, se detta
vore du värd.»
17. Och Ellibrand han sadlar sin
gångare grå,
själv lyfte han fröken Gyllenborg där-
uppå.
18. Och väl så redo de över tretti-
mila skog,
som inte han talte med henne ett ord.
19. »Och hör du Ellibrand, vad jag
nu säger dig.
Varför så talar du ej mera med mig?»

20. »Jag orkar ej mera tala med dig,
ty blodet den rinner så strid uti mig.»

21. Så redo de bägge till Ellibrands
gård,
och Ellibrands moder för honom mån-
de stå.

22. »Ack hör du Ellibrand, vad jag
nu säger dig.
Varför förer du en så bleker brud med
dig?»

23. »Hon må nu vara blek och intet
mera röd,
hon haver nu varit med på sin kära fa-
ders död.

24. Och kära min moder, I bädden
upp min säng,

sig lyster att vila en sjuker unger-
sven.

25. Och kära min moder, I skaffen
en präst,
det tyckes behövas mig som allra
mest.»

26. Om morgonen bitti, när dagen
var ljus,
då var det tre lik uti Ellibrands hus.

27. Den ena var Ellibrand, den andra
var hans mö,
— uti lunden —
den tredje var hans moder, av sorg var
hon död.
— för dem jag haver tingat i min ung-
dom —